

Τὸ θέατρο τῶν περιοδικῶν ἐμφανίσεων.
(«*Ἀγάπη πού τυφλώνει*»: Ἄννας Λάμπη. Θέατρον «*Ἐθνικόν*».)—Ἀπὸ τὴν ἀθηναϊκὴ σκηνή, περνοῦν κάθε τόσο ἔργα, πού δὲν μπορεῖ κανεὶς οὔτε νὰ τὰ ἀναφέρει κἀν. Βρίσκονται πολὺ πῶ κάτω ἀπ' τὴν κατηγορία τῶν μετρίων ἢ τῶν κακῶν ἐκείνων ἔργων, πού γιὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον λόγο εἶναι ἀνάγκη νὰ κριθοῦν. *Ἐνα κακὸ ἔργο, μὲ ἀπατηλὴ ἐμφάνιση, πρέπει νὰ κινήσει περισσότερο τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρμοδίων. Τὸ καλὸ ἔργο, πρέπει νὰ κρίνεται καὶ νὰ ἐξηγεῖται. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού θέλουν νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸ ὄρατο, ἀλλὰ δὲν μποροῦν γιὰ τοὺς λείπει ἡ κατάλληλη προετοιμασία καὶ ἡ ἀπαιτουμένη συγκρότηση. Στὴν περίπτωση αὐτὴ ἡ διαφωτιστικὴ ἀνάλυση ἔχει τόση ἀξία ὅση σχεδὸν καὶ τὸ καλὸ ἔργο. Καὶ ὅταν ὅμως δὲν ὑπάρχει ἡ περίπτωση αὐτὴ, ἡ συζήτηση γύρω ἀπὸ ἓνα κολὸ ἔργο πάντα καλὸ κάνει. Δίνει ἀφορμὴ σὲ στοχασμούς, πού ἀξίζουν πολλές φορὲς περισσότερο κ' ἀπὸ τὸ ἔργο.

*Ἄλλ' ἂν ἡ ἀνάλυση τοῦ καλοῦ ἔργου εἶναι μιὰ φορά ἀπαραίτητη, ἡ ἀνάλυση τοῦ κακοῦ ἔργου εἶναι δέκα. Τὸ κακὸ ἔργο, μὲ τὴν ἀπατηλὴ ἐκείνη ἐμφάνιση πού μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ τὸ κακὸ γούστο, πρέπει νὰ ἀναλυθῆ, νὰ ἐξηγηθῆ νὰ τοποθετηθῆ ἐκεῖ πού τοῦ ἀξίζει. Νὰ ἀποπλισθῆ. Τὰ περισσότερα ἑλληνικὰ ἔργα δὲν εἶναι οὔτε ἀπὸ τὰ πρῶτα οὔτε ἀπὸ τὰ δευτέρτα. Παρουσιάζουν τόσο λοχνά, τόσο ἀσήμαντα προτερήματα ἢ ἐλαττώματα,

ὥστε δὲν μποροῦν νὰ κάνουν οὔτε καλὸ οὔτε κακὸ. Εἶναι ἀπλῆς ἀπόπειρες. Καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ ἔχομε πλούσια παραγωγή. Κάθε τόσο θα μαζευτοῦν μερικοὶ ἐπαγγελματίες ἠθοποιοὶ πού κάθονται ἢ μερικοὶ ἐρασιτέχνες, πού θέλουν νὰ κάνουν ὅπως-ὅπως μιὰ ἐμφάνιση, καὶ θὰ παίξουν ἓν, ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτά. Χρόνια τώρα πλαῖι στὸ ταχτικὸ θέατρο κινεῖται τὸ περιοδικὸ αὐτό, ἄς ποῦμε, θέατρο. Γιατί, χωρὶς ὑπερβολή, εἶναι κ' αὐτὸ ἓνα εἶδος θεάτρο, μιὰ *κατάσταση*, ἓνα σμήνος συγγραφέων νέων, μεσόκοπων, γέρον, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἐργάζεται γιὰ τὸ θέατρο αὐτὸ κ' ἓνα ἐντελῶς ἰδιαιτέρο κοινὸ τοὺς παρακολουθεῖ. Εἶναι τὸ κοινὸ τῶν ἐνεργημένων παραστάσεων (οἱ περισσότερες ἀπὸ τίς παραστάσεις αὐτὲς γίνονται μὲ πούλημένα εἰσιτήρια ἀπὸ πρῖν), εἶναι οἱ ἄνθρωποι, πού πηγαίνουν στὸ θέατρο ἐπειδὴ εἶχαν κάποια ὑποχρέωση σὲ κείνον πού ὀργανώνει τὴν παράσταση καὶ ἀναγκάζονται ν' ἀγοράσουν ἓνα εἰσιτήριον. Καὶ κάνουμε λόγο γιὰ τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ θεάτρο ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἔχει ἓνα κάποιο κοινόν, πολλές φορὲς μάλιστα πυκνότερο καὶ ἀπὸ τὸ κοινόν τῶν ἄλλων θεάτρων. Μὲ τί ἐντυπώσεις φεύγει τὸ κοινόν αὐτὸ ἀπὸ τὸ θέατρο; Μὲ τίς χειρότερες. Οἱ ἄτακτες αὐτὲς παραστάσεις, μὲ τὸ εἶδος τῶν ἔργων πού γίνονται καὶ μὲ τὸν τρόπο πού ὀργανώνονται, δὲν μποροῦν παρά νὰ προκαλοῦν τὴν ἀγανάκτηση. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως πού ἀγόρασαν τὸ εἰσιτήριον ἐπειδὴ εἶχαν κάποια ὑποχρέωση, εἶναι γεμάτοι ἐπιείκεια. Δὲν ἀγανακτοῦν, δὲν ἀποδοκιμάζουν τὸ θέαμα, δὲν ζητοῦν τὰ λεπ-

τά τοὺς πίσω, ἀλλὰ καὶ δὲν ξαναπηγαίνουν σὲ θέατρο. *Ἐτοὶ τὸ θέατρο στὴ γενικὴ του ἐννοία ζημιώνεται, χάνει κοινόν ἢ τοῦλάχιστον διώχνει κοινόν καὶ τὸ στέλνει σὲ ἄλλα θεάματα, καὶ πρῶτα-πρῶτα στὸν κινηματογράφο, τὸν πῶ ἀσπονδο φίλο του.

*Ὅλ' αὐτὰ οὔτε ὑποθέσεις εἶναι οὔτε ὑπερβολές. Τὸ «*Ἐθνικόν*» θέατρο μπορεῖ νὰ πληροφορήσῃ τὸν καθένα πόσες παραστάσεις αὐτοῦ εἶδους γίνονται κάθε μῆνα. Περνοῦν ὅλες ἀπαρτήρητες. Κάνουν ὅμως μιὰ χαρὰ τὴ δουλειά τους. Καὶ ἡ κατάσταση αὐτὴ δὲν εἶναι οὔτε σημερινὴ οὔτε χτεσινὴ. Τὰ ἔργα πού ἔχουν παιχτεῖ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο εἶναι μιὰ δολοκλήρη θεατρικὴ φιλολογία. Τὴν πρώτη του ἐμφάνιση, ἴσως ἰσχυρισθεῖ κανεὶς, μπορεῖ νὰ τὴν κάνει στὴ φιλολογία αὐτοῦ τοῦ εἶδους ὁ νέος πού ἔχει ταλέντο καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ κίμει μιὰ ἀρχή. *Ἀστεία δικαιολογία.

*Ἡ καλύτερα, δικαιολογία τῶν ἀνθρώπων μὲ τίς κούφιες φιλοδοξίες, τῶν βιαστικῶν, τῶν κοσμικῶν τύπων τῆς φιλολογίας. *Ἐκεῖνος πού ἔχει ταλέντο δὲν θὰ καταδεχθεῖ ποτε νὰ κάνει τὴν πρώτη ἐμφάνισή του μ' αὐτὸν τὸν τρόπο καὶ μ' αὐτὰ τὰ μέσα. Θὰ περιμένει καὶ θὰ βρεῖ ἓναν ἀξιοπρεπέστερο τρόπο.

Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ κατακραυγὴ, θὰ πῆτε, γιὰ τὴν «*Ἀγάπη πού τυφλώνει*»; *Ὁχι, τὸ ἔργο τῆς κυρίας Λαμπάκη, ἂν καὶ ἔργο πού δὲν ἔχει καμιά ἀξία ὡς σύνολο, παρουσιάζει κάπου κάπου μερικὰ προτερήματα πού ἀφίνουν νὰ φανεῖ μιὰ ἀληθινὴ συγκίνηση καὶ κάποια παρατηρητικότης. Προπάντων στὴ β' πράξῃ ὑπάρχουν σκηνές, πού δείχνουν ἀπειρία σκηنيκὴ, ἀλλὰ ἐκδηλώνουν κάποιον ψυχικὸ κόσμον. *Ἀλλὰ τίποτα περισσότερο.

*Ἡ «*Ἀγάπη πού τυφλώνει*» εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα τοῦ εἶδους πού ἀναφέραμε. Γιὰ νὰ κριθεῖ ὅμως ἔπρεπε νὰ τοποθετηθῆ στὸ εἶδος του.

*